

ÕPPEKAVA

SISUKORD

I LASTEAIA LIIK JA ERIPÄRA	4
1. Üldandmed	4
2. Lasteaia väärtused ja eripära	4
II ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUS	7
1. Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk	7
2. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted	7
3. Õppe- ja kasvatustöös kasutatavad meetodikad ja lähenemised	7
3.1 Hea Alguse lasteaedade programmi põhimõtete rakendamine	7
3.2 Projektõpe	8
3.3 Digipädevused ja robotikategevused	9
3.4 Vaikuseminutid	12
3.5 Oskuste õpe	12
3.6 Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku kuulumine	12
3.7 „Kiusamisest vabaks!“ programmi rakendamine	13
3.8 LP-mudeli rakendamine	13
3.9 Rohelise Kooli programm	13
III ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE JA KORRALDUS	14
1. Õppeperiood	14
2. Lasteaia päevakava ja aasta tegevuskava	14
3. Tartu Lasteaed Lotte päevakava	16
4. Õppetegevuste planeerimine ja läbiviimine	16
5. Muusika- ja liikumistegevuste kavandamine ja läbiviimine	19
6. Õppekäikude korraldus	19
7. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevust kajastavad dokumendid	20
8. Distsantsõppe korraldamise põhimõtted	21
IV HUVITEGEVUSE PÕHIMÕTTED	22
1. Lotte laste viisikoor	22
2. Lotte laste mängukool	22
3. Huvialaringid	22
V LAPSE ARENGU HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS	23
1. Lapse arengu jälgimine	23
2. Lapse arengu hindamise põhimõtted	23
3. Planeeritud lapse arenguestlus/perevestlus	24
4. Lapse arengumapp	25
VI KOOLIVALMIDUSE HINDAMINE	26

Tartu Lasteaed Lotte õppekava

1. Koolivalmidus.....	26
2. Koolikohustuse edasilükkamise kord.....	26
3. Koolivalmiduskaart.....	26
VII HARIDUSLIKU ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMINE.....	27
1. Haridusliku erivajadusega laps.....	27
2. HEV-lapse toetamine.....	28
3. Eesti keelt teise keelena kõnelev laps.....	31
VIII LOGOPEEDILINE ARENDUSTÖÖ.....	31
IX ERIPEDAGOOGI TÖÖ.....	32
X KOOSTÖÖ LASTEVANEMATEGA.....	33
XI ÕPPEKAVA MUUTMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	34
LISA 1. Õppe-ja kasvatustegevuste tegevusliigid	
LISA 2. Lapse koolivalmiduskaart	
LISA 3. HEV-lapse toetamise mudel Tartu Lotte lasteaias	
LISA 4. Tartu Lasteaed Lotte huvitegevuse korraldamise põhimõtted	

I LASTEAIA LIIK JA ERIPÄRA

Tartu Lasteaed Lotte on asutatud 01. juunil 2007. a Tartu Linnavolikogu 24. mai 2007. a otsuse nr 228 alusel.

1. Üldandmed

Asukoht:	Ida tn 8, Tartu, 50605 (Tartu Lasteaed Lotte) Jaama 123, Tartu (Tartu Lastehoid Lotte)
Liik:	munitsipaallasteasutus
Õppekeel:	eesti keel
Rühmad:	6 rühma (aia-, liitrühmad ning vajadusel sobitusrühmad) ja 1 lastehoiurühm

1.1 Tartu Lasteaed Lotte kasutab riikliku õppekava elluviimiseks **HEA ALGUSE** lasteaedade programmi põhimõtteid ja sellele rajanevat õpikeskkonna mudelit.

1.2 VISIOON:

"Inimesed ei õpi teiste sõnadest midagi, kõik on vaja ise avastada." Paulo Coelho

1.3 MISSIOON:

Tartu Lasteaed Lotte toetab perekonda lapse kasvatamisel ja arendamisel arvestades tema individuaalsust ja eripära. Peame oluliseks õpetaja ja õppija heaolu, positiivset häälestust, loomisrõõmu ja märkamiskultuuri.

1.4 LASTEAIA MOTO: ILMAS MÄNGUST EI JÄÄ ILMA!

2. Lasteaia väärtused ja eripära

Lasteaia ühised väärtused:

- **LOOVUS** - valikute, isetegemise, katsetamise ja avastamise võimaldamine, loova mõtlemise arendamine.
- **OMANÄOLISUS** - Eesti rahvakultuuri järjepidevuse kandmine, laste eripärade mõistmine ja toetamine, valikute tegemine, iga rühm on oma tegu ja nägu.
- **TERVIS-** „roheline mõtteviisi“ arendamine, tervislik toitumine, liikumisaktiivsuse toetamine.
- **TURVALISUS** - turvalise mängukeskkonna tagamine ja terve psühhosotsiaalse keskkonna arendamine.
- **EMAATILISUS** - inimeste ning inimsuhete austamine ja üksteisest hoolimine, avatus ning koostöövalmidus igal tasandil.

Tartu Lasteaed Lotte on **Hea Alguse** lasteaedade programmist lähtuvate põhimõtete ja ideede järgi toimetav lasteaed. Õppimist suunavateks teguriteks on **lapse enda aktiivsus, elamuslikkus ja mäng**. Lapsest lähtumine tähendab ka lapse oma kultuuril, kogemustel ja tegevusel põhinevat õppimis-ja õpetamisprotsessi – rakendame lasteaias oma tegevuses nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtteid. Peame oluliseks, et **lapsed saaksid ise otsustada** ning kaasa rääkida lasteaias olulistest küsimustes. Selleks on meil loodud ka laste nõukogu, kus lapsed saavad oma ideid jagada ning teha ettepanekuid lasteaias toimuva suhtes. Väga olulisel kohal on ka **lapse seos ja kogemused teda ümbritseva keskkonnaga** – peame oluliseks viibida palju värskes õhus ja viia läbi tegevusi ka väljaspool rühmaruumi. Lisaks väärtustame loodushoidu, taaskasutust ning rahvatraditsioone.

Lasteaed Lotte peab oluliseks traditsioonide hoidmist ja loomist. Traditsioonilised ülemajalised üritused on:

- Tarkusepäeva tähistamine
- Mihklipäeva laat ja spordipäev
- Andresepäev
- Jõululõuna
- Lotte Leiutajateküla tähtis päev ehk lasteaias sünnipäev
- Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine
- Emakeelepäev
- Jüripäeva spordipäev
- Heakorrapäev
- Lotte laste lustipidu ja vilistlaste päev

2023. a valmisid Lotte õpetajate loovtööd teemal „Minu unistuste Lotte lasteaed“. Hiljem plakateid tutvustades kerkisid ette märksõnad, mis ka juba praegu iseloomustavad meie lasteaeda:

- õnnelik lapsepõlv
- mitmekesine, praktiline mäng
- valikute andmine
- Vabalt Kulgemise Päev (ehk päev kord kuus, mil lapsed saavad ise vabalt maja peal ringi liikuda)
- loodus
- sõbralikkus, lapsed tunnevad, et on hoitud

COVER STORY VISION® CANVAS HumanYo+Impact www.humanyoimpact.com DESIGN A BETTER BUSINESS

MAGAZINE COVER

LOTTE

Naeme metsas!
Inspireeri mängu kaudu

Instagram Pictures: AVASTA SUPERTOIDLISANDID

THE BOTTOM LINE: LAPSSED
Iga laps on täiuslik sellisena nagu ta on!

THE INTERVIEW: Min on Teie tegevuste ja ürituste eesmärk?

QUOTES: "Terve ja rõõmus. Loomulikult." "Metsaõhk aitab hästi, et emotsioonid enda alla ei matakse."

THE BIG HEADLINES: Vabadus minna

TWEETS: @RÖÖM #HASHTAGS @ Unistuse täitumine

© THE GROVE CONSULTANTS INTERNATIONAL THIS VERSION BY DESIGNABETTERBUSINESS.COM

COVER STORY LOTTE VAS HumanYo+Impact www.humanyoimpact.com DESIGN A BETTER BUSINESS

Kas teadsid, et muudab **ONNELIKUKS?**

LOTTE on mõnus!

Instagram Pictures: PUU ALL #HASHTAGS MEISTERDAME KOOS @ soft colors @ Tänu, emme läheb rõõjale! Ei mingit kahetsust!

THE BOTTOM LINE: Terve ja rõõmus. Loomulikult.

THE INTERVIEW: Kust leida hingerahu? Kõik metsaõhk, värangid ja Lotte! Kuidas lapsi lugema meelitada? V: Armastusega Mida vaja läheb? "Unistused tuleb ellu viia kohe!" "Kuidas kasvatada lastest järgmised Viiraltid ja samas tagada, et neist "Grey anatoomia" püsitelgased ei saa?" Kui on probleeme, leidub neile ka lahendus.

THE BIG HEADLINES: The largest variety worldwide! Nüüd tunded vaid armastust

QUOTES: "TÄNULIK, MITTE TÄIUSLIK" "Sõprus on imeline!"

© THE GROVE CONSULTANTS INTERNATIONAL THIS VERSION BY DESIGNABETTERBUSINESS.COM

II ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUS

1. Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk

Lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgse ja järjepideva arengu toetamine kodu ja lasteasutuse koostöös.

Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujunevad lapsel:

- Terviklik ja positiivne minapilt;
- ümbritseva keskkonna mõistmine;
- eetiline käitumine, esmased tööharjumused;
- õiged väärtushinnangud;
- kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest;
- mängu-, õpi- ja sotsiaalsed oskused, mis tagavad koolivalmiduse saavutamise.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

Lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise põhimõteteks on:

- Lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine;
- lapse tervise hoidmine ja tugevdamine ning liikumisvajaduse rahuldamine;
- mängu kaudu õppimine;
- humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine;
- lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine;
- lapsele turvatunde ja eduelamuste tagamine;
- üldõpetusliku tööviisi ja lapsekeskse metoodika rakendamine;
- kodu ja lasteasutuse koostöö;
- Eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.

3. Õppe- ja kasvatustöös kasutatavad metoodikad ja lähenemised

3.1 Hea Alguse lasteaedade programmi põhimõtete rakendamine

Hea Alguse programmis on oluline:

- **Õppimine mängu kaudu**
Laps areneb koos mänguga, mistõttu on mängul lapse elus keskne osa. Lasteaia keskkond pakub lapse arenguks mitmekesiseid võimalusi.
- **Individualiseeritud õpikogemused**
Iga lapse kasvumudel, temperament, õpistiil, perekondlik taust on erinevad. Lapsekeskne rühmaruum toetab individualiseeritud õpetamist.
- **Valikute tegemine**

Lastele antakse valikuvõimalusi, et ta oskaks olla probleemide lahendaja ja suudaks teha iseseisvalt otsuseid. Hea Alguse rühmaruum toetab valikuvõimalusi tegevuskeskuste kaudu.

- **Perekonna osalemine.**

Vanemate mõju oma lapsele on kõigist mõjudest suurem. Vanemad on oma lapse esimesed õpetajad ning tunnevad oma lapsi kõige paremini. Hea Alguse lasteaed kaasab lapsevanemaid laste tegemistesse lasteaiaas.

Hea Alguse õpetaja:

- Toetab lapsevanemat lapse kasvatamisel ja arendamisel;
- loob rühmas lapsekeskse õpikeskkonna, kus lapsi julgustatakse õppimist ise algamata;
- väärtustab lapse mängu ja isikupära;
- planeerib eakohaseid eesmärke igale lapsele eraldi ja grupile tervikuna;
- arvestab tegevuste läbiviimisel laste mõtteid ja arvamusi;
- reageerib laste huvidel, arvestab iga lapse tugevaid ja nõrku külgi.

Hea Alguse programmi järgi koostatud õppekava põhimõtted:

- Päevakava annab teadmise, mis hakkab toimuma ning tagab julgustunde;
- päeva alustamine hommikuringiga;
- materjalid on eale vastavad ja neid on võimalik mitmeti kasutada;
- õpetajad jälgivad laste suhtlemist eakaaslastega ning materjalide kasutamist, et välja selgitada laste tugevad küljed ja vajadused;
- kokkulepped rühmas aitavad lastel õppida, et üksteisest hoolimine on lasteaiaelu tähtis osa.

3.2 Projektõpe

Projektõppe läbiviimine on üks viis, millega saab ellu viia lapsest lähtuva kasvatusel põhimõtteid ning see lähtub nüüdisaegsest õpikäsitusest. **Projektõpet iseloomustab:**

1. Lähtumine lapse huvist – selleks, et lapsed osaleksid õppetegevustes võimalikult motiveeritult ja kaasahaaratult, lähtutakse uurimisobjektide ja –tegevuste valikul laste huvist.
2. Laps on tegevuses aktiivne – lapsed omandavad teadmisi uurimise, küsimustele vastuste otsimise, eksperimenteerimise ja vastamise abil. Lapsed on suunatud oma tegevust analüüsima, järeldusi tegema ja uusi sihte seadma.
3. Õpetajal on toetav, suunav ja organiseeriv roll – õpetaja on õppetegevuste toetaja ja suunaja. Õpetaja selgitab välja laste eelnevad teadmised ja oskused ning lähtub nendest õppekogemuste organiseerimisel.
4. Autentne õpikeskkond – avastamiseks, uurimiseks ja teemaga tutvumiseks kasutatakse võimalikult palju ehteid materjale ja keskkondi- käiakse õppekäikudel, kaasatakse asjatundjaid.
5. Koostööne õppimine – õpetaja aitab moodustada väiksemaid gruppe lähtudes laste arengutasemest ja huvidest ning loob võimalused uurimiseks, loomiseks, eksperimenteerimiseks ja koostöiseks probleemide lahendamiseks.

6. Õppimise dokumenteerimine – projekti käigus kogutakse tõendeid laste õppimisest: fotod, ülestäheldused, uurimistulemused, meisterdused jms. Dokumenteerimisainestikku võivad aidata koguda nii meeskonna liikmed kui ka lapsed ja lapsevanemad.

7. Koostöö lastevanematega ja kogukonnaga – lapsevanemad ja kogukonna liikmed saavad aidata materjalide leidmisel, oskuste ja kogemuste jagamisel. Vanemad saavad kodus arendada sisulisi, projektiga seotud vestlusi.

8. Demokraatlik lähenemine – õpetaja ja õppijate koostöö, üksteise huvidega arvestamine, kokkulepete sõlmimine nõuab demokraatlikku keskkonna kujundamist, kus olulisel kohal on üksteisest lugupidamine ning üksteisega arvestav käitumine.

9. Õppimisprotsessi suunab arutelu ja refleksioon – tagasivaatavates vestlustes toetatakse dokumenteeritud ainekule, luuakse seoseid ja tehakse järeldusi. Arutelud aitavad saadud kogemusi kinnistada ja uusi sihte seada.

Tekst on refereeritud raamatust „Projektõpe lasteaia“, K.Lahe.

3.3 Digipädevused ja robotikategevused

Digipädevuse all mõistetakse suutlikkust lahendada (õppe)töös ettetulevaid probleeme digitehnoloogia abil. Haridus- ja noorteamet on digipädevuste mõõtmiseks välja töötanud hindamiskriteeriumid viies eri valdkonnas: info- ja andmekirjaoskus, suhtlus ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine, digiturvalisus ja probleemilahendus (www.digipadevus.ee).

Järgnevalt on valdkondade kaupa välja toodud oskused, mille Tartu Lotte lasteaia lõpetanud laps on omandanud või omandamas. On oluline märkida, et iga õpetaja saab oma rühma laste võimekuse põhjal ise otsustada, millal mingi hindamiskriteeriumiga oleks sobiv tegeleda ning kõik tegevused on lõimitud teiste valdkondadega (mina ja keskkond, matemaatika, keel ja kõne, muusika, liikumine, kunst).

INFO- JA ANDMEKIRJAOSKUS

- Laps avab veebilehitseja ja otsingumootori;
- laps valib sobivad võtmesõnad infootsinguks (nt enda nimi, oma küla või linn);
- laps mõistab, et ekraanimeedias (nt multifilmides, videomängudes) kajastatu ei pruugi olla tõsielu;
- laps salvestab nutiseadmesse digisisu (nt pilt, video, audio).

SUHTLUS JA KOOSTÖÖ DIGIKESKKONNAS

- Laps oskab öelda oma vanema/lähedase telefoninumbrit;
- laps suhtleb rühmakaaslaste ja juhendajaga kasutades digiseadmeid (sh robotika) eakohaselt ning järgides seejuures kokkulepituid reegleid;
- laps mõistab, et kõik inimesed internetis ei ole heatahtlikud ja hoidub võõrastega suhtlemisest;
- laps nimetab, millist digisisu (nt pilt, video, audio) on sobilik jagada ja kellega;
- laps kutsub hädaolukorras telefoni teel abi;

- laps teeb digiseadet (sh robotika) kasutades või seda rühmakaaslastega jagades koostööd;
- laps teab, kuidas käituda videokõne puhul (nt mis on sobilik tegevus ja mis mitte);
- laps teab, et internetis ja elus kehtivad sarnased käitumisnormid;
- laps teab, et iga tema tegevus internetis jätab jälje (nt tema tegevust saab jälgida);
- laps teab, et tema loodud sisu eest vastutavad lapsevanem ja ta ise.

DIGISISU LOOMINE

- Laps teeb kaameraga fotosid ja videoklippe;
- laps loob lihtsa animatsiooni;
- laps joonistab digiseadmes ja/või digiseadmega (nt joonistav robot, 3D pliiats) pilte;
- laps salvestab audiot.
- laps muudab ja täiendab enda loodud digisisu (nt pilti, fotot).
- laps täidab samm-sammulist tegevusjuhust;
- laps juhib lihtsamaid robotikaseadmeid;
- laps koostab lihtsa algoritmi (nt pildilise) ühest elulisest tegevusest.

DIGITURVALISUS

- Laps kasutab digiseadmeid (sh robotika) heaperemehelikult;
- Laps teatab täiskasvanule, kui digiseade ei ole töökorras või mõni selle detail on kaduma läinud;
- laps teab, et tundmatuid programme või rakendusi digiseadmesse ei laadita;
- laps küsib abi, kui ekraanile ilmuvad teated jäävad arusaamatuks;
- laps mõistab, et tundmatute linkide ja reklaamide klikkimine on ohtlik;
- laps teab, et oma isiklikku infot (nt nimi, kodune aadress, isiklikud pereasjad) internetis ei jagata;
- laps teab, et kaaslaste pildistamiseks või filmimiseks tuleb luba küsida;
- laps teab, et teiste inimeste kohta info jagamine internetis ei ole lubatud;
- laps mõistab, et piiratud aeg ekraani vaatamiseks on tema enda tervise kaitseks;
- laps jälgib arvuti kasutamisel oma kehaasendit ja asukohta ning muudab seda vajadusel;
- laps teeb täiskasvanu juhendamisel arvuti kasutamise vahele liikumispause ja silmaharjutusi;
- laps küsib täiskasvanult abi, kui ekraanil toimuv jääb talle arusaamatuks, tundub ebasobiv või on häiriv;
- laps teab, et digitehnoloogia kasutamine kulutab energiat;
- laps teab, et vananenud ja katkine tehnoloogia ei ole olmeprügi.

PROBLEEMILAHENDUS

- Laps avab ja sulgeb mobiilirakenduse;
- laps kasutab erinevaid eakohaseid digiseadmeid (nt fotoaparaat, hariduslikud robotid);

- laps lülitab digiseadet (sh robotika) sisse ja välja ning kasutab graafilise kasutajaliidese ikoone (nt 'mängi', 'paus', 'peata', 'edasi' nupud);
- laps teab, et digiseadmeid on vaja laadida;
- laps küsib abi, kui digiseadmed ei tööta;
- laps valib ülesande lahendamiseks tuttava digiseadme (sh robotika);
- laps kasutab eneseväljenduseks etteantud digitehnoloogiaid;
- laps annab enda digipädevusele hinnangu (nt kasutades pildilisi sümboleid).

Robotikategevused

Robotikategevuste peamised eesmärgid:

- luua lastele **arendav ja kaasaegne** õppe- ja mängukeskkond
- laste **digipädevuse alusoskuste kujundamine**

Kavandatavad tegevused eesmärkide täitmiseks:

- Programmeerimise algteadmiste omandamine (ülesanded, õppemängud erinevate robotitega, interaktiivse tahvli kasutamine jm)
- Uue õppevara koostamine ja täiendamine

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- tutvub läbi mängu lihtsate programmeerimisvõtetega
- tunneb rõõmu robotitega tegutsemisest
- teeb kaaslastega koostööd ja arvestab nendega
- saab aru põhjus-tagajärg seostest, oskab oma tegevust kavandada, saab aru lihtsatest mehhaanika põhimõtetest
- areneb lapse loovus, tähelepanelikkus, täpsus, püsivus.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel:

- Robotika on lõimitud teiste õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadega
- Lapsed tutvuvad lihtsate programmeerimise võimaluste ja – keskkondadega mänguliste vahendite abil
- Digivahendite kasutamine arendab tähelepanu, püsivust, koostööoskusi ja toetab lapse üldist arengut. Õppetegevuse läbiviimisel on võimalus kasutada tahvelarvuteid, sülearvuteid, projektorit, interaktiivset tahvlit jms.

Tegevused robotika läbiviimisel:

- robotite tööpõhimõtete õppimine
- robotite seadistamine
- programmeerimistarkvara eakohane kasutamine, jooniste ja juhendite koostamine ja lugemine
- robotite liikumisradade loomine, täiendamine, kasutamine
- robotite kasutamine mängurõõmu kogemiseks
- erinevate ehituste, sildade, elukeskkondade jm konstrueerimine

- mudelite ehitamine LEGO klotsidest juhendi ja lapse fantaasia abil
- robotika on mänguline õppevorm lasteaia lastele.
- robotika tegevused viiakse läbi individuaalselt ja rühmiti.
- robotika võimaldab läbi viia individuaalset tööd erivajadustega lastega või andekate lastega lisaõppetegevuses.
- lisaks on võimalus erinevaid robotikavahendeid kasutada lasteaia üritustel ja pidudel.
- digivahendite kasutamine on õpetajate poolt eesmärgistatud ja juhendatud.
- õpetajad osalevad erinevatel digipädevusi toetavatel koolitustel.

3.4 Vaikuseminutid

Vaikuseminutite harjutused kujutavad endast lihtsaid tähelepanu ja meelerahu harjutusi, mis aitavad lapsel paremini märgata enda sees ja ümber toimuvat. Harjutusi on võimalik kohandada nii, et need sobiksid igas vanuses lapsele. Vaikuseminutite harjutuste tegemine aitab lapsel õppida oskust end lõdvestada, toime tulla pingeliste olukordadega ning samuti on neil positiivne mõju tema keskendumisvõimele.

3.5 Oskuste õpe

Oskuste õpe on lastele mõeldud probleemide lahendamise meetod. Selle aluseks on põhimõte, et lastel ei ole probleeme – on vaid oskused, mida nad pole veel ära õppinud. Oskuste õppe raames järgitakse kindlaid ja kergesti mõistetavaid samme, mida koos lapsega läbitakse, et uus oskus ära õppida. Laps on ise oskuste õppe protsessi aktiivselt kaasatud ning uue oskuse õppimine on tehtud nende jaoks lõbusaks ja meeldivaks. Vaata lähemalt [siit!](#)

3.6 Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku kuulumine

Lotte lasteaia eesmärk on hoida ja tugevdada lapse tervist ning soodustada tema tervislikku arengut.

Peamised tegutsemispõhimõtted:

- Tervislike toitumisharjumuste kujundamine;
- igakülgse kehalise tegevuse soodustamine;
- turvalise, tervisliku ja lapse arengut stimuleeriva keskkonna loomine (füüsiline ja psühhosotsiaalne keskkond);
- isikliku hügieeni edendamine;
- hambahaiguste ennetamine;
- vigastuste ennetamine;
- vaimse tervise edendamine ja probleemide varajane märkamine;
- arengu- ja käitumishäirete varajane märkamine ja sekkumine.

3.7 „Kiusamisest vabaks!“ programmi rakendamine

Programmi eesmärk on luua kiusamist ennetav käitumiskultuur, kus üksteisesse suhtutakse sallivalt, hoolivalt ning austavalt ja kus lapsed sekkuvad ja kaitsevad kiusamise eest kaaslast, kes seda ise teha ei suuda. Programm tugineb neljale põhiväärtusele: **sallivus**, **austus**, **hoolivus** ja **julgus** ning selle kohta saab lähemalt lugeda [SIIT](#).

„Kiusamisest vabaks!“ programmi ühe toetava tegevusena on lasteaias kasutusel „**Südametegude projekt**“, mis sai alguse südamenädalal 2015. Südametegude projekti raames saavad kõik osalejad märgata

heategusid enda ümber - nii lasteaias kui mujal - ning need üles kirjutada (laste eest teevad seda vajadusel täiskasvanud). Südameteod kirjutatakse üles südamekujulisele paberile, kusjuures igal rühmal on oma värvi süda. Seejärel kinnitatakse süda meie Headuse Puule leheks. Arvesse lähevad kõik heated! See on väga hea võimalus lastele positiivse tagasiside andmiseks ning soodustab laste omavahelisi positiivseid kontakte.

3.8 LP-mudeli rakendamine

LP analüüsimudeli rakendamise eesmärk on luua hea õpikeskkond, et kindlustada iga lapse teadmiste ja sotsiaalsete oskuste omandamine ja lasteaias kui õppiva organisatsiooni areng. LP töögrupid kogunevad 1x kuus.

LP-mudeli põhimõtted:

- Me ei saa muuta last, vaid keskkonda tema ümber.
- Pedagoogilist olukorda vaadeldakse mitmest erinevast aspektist.

3.9 Rohelise Kooli programm

Rohelise kooli programmi näol on tegemist tuntuima ülemaailmse keskkonnaharidusprogrammiga õppeasutustele, mille ingliskeelseks nimeks on [Eco-schools Global](#). Ülemaailmselt juhib programmi [Foundation for Environmental Education \(FEE\)](#). Eestis koordineerib Rohelise kooli programmi Tartu loodusemaja. Programmi peamine saavutus: programmi tulemusena kasvab maailmas põlvkond põlvkonna järel keskkonnateadlikke inimesi. Nad kannavad programmis omandatud endaga kogu elu ning kasvatavad samas vaimus ka oma järeltulijaid.

Rohelise kooli strateegia seitse sammu:

- 1) Keskkonna töörühma moodustamine
- 2) Keskkonnaülevaatus tegemine
- 3) Tegevuskava koostamine
- 4) Monitooring ja hindamine
- 5) Tegevuste sidumine õppekavaga
- 6) Teavitamine ja kaasamine
- 7) Keskkonna põhimõtete väljatöötamine ja järgimine

Rohelise Kooli teemad. Õppeaastas tegeldakse ülemajaliselt vähemalt kolme teemaga ning rühmad valivad omale igal aastal kaks teemat, mida lastega põhjalikumalt käsitletakse.

Teemad on:

- 1) Elurikkus ja loodus
- 2) Kliimamuutused
- 3) Energia
- 4) Globaalne kodakondsus
- 5) Tervis ja heaolu
- 6) Meri ja rannik
- 7) Prügi
- 8) Kooliõu
- 9) Transport
- 10) Jäätmed

III ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE PLANEERIMINE JA KORRALDUS

1. Õppeperiood

Tartu Lasteaias Lotte korraldatakse õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta algab kalendriaasta 1. septembril ja kestab järgneva kalendriaasta 31. augustini.

Aktiivne õppeperiood toimub kalendriaasta 1. septembrist järgneva kalendriaasta 31. maini (v.a talvise koolivaheaja periood, mil viiakse läbi õpitut kinnistavaid tegevusi).

Suveperioodil 1. juunist kuni 31. augustini toimuvad õpitut kinnistavad tegevused, kus põhirõhk on mängulistel ja laste liikumisaktiivsust toetavatel tegevustel.

2. Lasteaia päevakava ja aasta tegevuskava

Lasteaia **aasta tegevuskava** koostatakse sisehindamise valdkondade lõikes 1. septembriks ja selles kavandatakse aasta üldteema, eesmärgid, tegevused, nende elluviimise ajakava ja vastutajad. Tegevuskava teise poolaasta tegevused täpsustatakse teise poolaasta esimesel pedagoogilises nõupidamisel.

Lasteaia **õppeaasta temaatika, sisu ja eesmärgid** valitakse ja kinnitatakse lasteaia pedagoogilises nõukogus. Teemaatika toetab lasteaia üldeesmärkide elluviimist, õppe- ja kasvatustegevuse lõimumist arvestades sealjuures laste huvisid ja ühiskonna mõjutusi.

Ürituste planeerimisel lähtutakse lasteaia traditsioonidest, rahvuslikest tähtpäevadest, aasta teemast või prioriteetidest. Lasteaia eesmärkide täitmiseks kavandatavate **ürituste kava** koostatakse pedagoogilises nõukogus iga aasta augustis ja see liidetakse tegevuskava juurde.

Lasteaia **muusika- ja liikumistegevuste ajaline plaan** koostatakse õppealajuhataja poolt iga õppeaasta alguses. Plaan kinnitatakse direktori poolt.

Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimine lasteaias ja hoius toimub rühma tegevus- ja päevakava alusel, mis määrab laste eale vastava päevarütm, une- ja ärkveloleku aja, kus

vahelduvad igapäevatoimingud (söömine, riietumine, pesemine, ruumi korrastamine jne), laste vabategevused (mäng, loominguline tegevus, liikumine jm) ning lasteaiaõpetaja ja lapsehoidja kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.

Rühmade **tegevus- ja päevakavad** korrigeeritakse iga õppeaasta alguses vastavalt laste vanusele ja lasteaia päevakavale õppealajuhataja poolt ja kinnitatakse direktori käskkirjaga.

Rühmade, muusika- ja liikumisõpetuse ning tugispetsialistide tegevuse analüüside põhjal koostatakse lasteaia **õppeaasta tegevuse analüüs**.

Rühmade, muusika- ja liikumisõpetuse tegevuskavad ning perioodiplaanid kuuluvad lasteaia õppekava juurde. Õppeaasta lõpus arhiveeritakse planeerimisdokumendid virtuaalselt elektroonilises internetipõhises infosüsteemis Eliis.

3. Tartu Lasteaed Lotte päevakava

AIARÜHM

- 7.00 - laste saabumine, tervitamine, vaba mäng, koostöö lastevanematega
- 8.20 – 8.50 - hommikusöök 1. vahetus
- 8.50 – 9.20 - hommikusöök 2. vahetus
- 9.00 – 10.30 - hommikuring, õpetaja poolt planeeritud tegevused, mäng
- 10.30 – 12.00 - riietumine, õueaeg, õppekäigud
- 12.00 – 12.30 - riietumine, enesekorrastamine, ettevalmistus lõunasöögiks
- 12.15 – 12.45 - lõunasöök 1. vahetus
- 12.50 – 13.20 - lõunasöök 2. vahetus
- 12.45 – 14.30 - ettevalmistus lõunaseks puhkuseks, unejutt, rahustav muusika / 1. vahetus
- 13.20 – 14.30 - ettevalmistus lõunaseks puhkuseks, unejutt, rahustav muusika / 2. vahetus
- 14.30 – 15.30 - riietumine, voodite tegemine, välimuse korrastamine, mäng
- 15.30 – 16.00 - oode 1. vahetus
- 16.00 – 16.30 - oode 2. vahetus
- 16.00 – 18.00 - mäng, huvitegevus, õueaeg, üritused, individuaalne tegevus
- 18.00 - lasteaed suletakse

HOIURÜHM

- 7.30 - laste saabumine, tervitamine, mäng
- 8.45 – 9.15 - hommikusöök
- 9.15 – 10.15 - hommikuring, tegevused (sh 2 korda nädalas muusikategevused ja 2x nädalas liikumistegevused)
- 10.15 – 11.45 - riietumine, õueaeg
- 11.45 – 12.15 - riietumine, ettevalmistus lõunasöögiks
- 12.15 – 12.45 - lõunasöök
- 12.45 – 13.15 - ettevalmistus lõunaseks puhkuseks, unejutt, rahustav muusika
- 13.15 – 15.00 - lõunane puhkeaeg (uni, rahulik tegevus)
- 15.00 – 15.45 - riietumine, välimuse korrastamine, mäng
- 15.45 – 16.15 - oode
- 16.15 – 17.30 - mäng, õueaeg, üritused, individuaalsed tegevused
- 17.30 - lastehoid suletakse

4. Õppetegevuste planeerimine ja läbiviimine

Lasteasutuses toimub laste süsteemne, järjepidev ja eesmärgistatud arendamine ja neis harjumuste kujundamine peamiselt läbi õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevuste.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on püstitatud enamasti rühmade projektiplaanides, kuid kui rühm kasutab nädala- või kuuplaani, siis seal.

Rühma õppe- ja kasvatustegevuste ajalisel kavandamisel ja planeeritud tegevuste kordade kavandamisel lähtutakse lapse vanusest, arengutasemest ja huvidest. **Samuti arvestab pedagoog lapse loomulikku huvi ümbritseva vastu.** Lapse kasvades ja arenedes lähtutakse õppesisu valikul üldjuhul põhimõttest – lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.

Õppe- ja kasvatustegevus liigendatakse päeva jooksul toimuvateks **mängulisteks tegevusteks**, millest igaühes seostatakse ühe või enama valdkonna õpetuse sisu. Nädalas toimuvad tegevused hõlmavad nii seni õpitu kordamist kui uue õppimist. Kavandatud perioodi jooksul toimuvate tegevuste kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse kõiki tegevusliike.

Õppe- ja kasvatustegevusi teostatakse igapäevaselt tegevuspesades ja õuealal. **Tegevusi kavandatakse nii, et laps saaks teha valikuid, iseseisvalt tegutseda, oma tegevust korrigeerida ja tegevuse tulemuste eest vastutada.** Tegevuste läbiviimiseks väiksemates gruppides kasutatakse lasteaia mängukööki, multimeediaruumi, loovustuba, mängukoridori jm lasteaia võimalusi.

Tervise seisukohalt on oluline, et laps viibiks võimalikult palju värskes õhus. **Lotte lasteaia laste päevakavasse on planeeritud õueaeg 1-2 korda päevas** (üldjuhul vähemalt 1-1,5 tundi korraga), kusjuures **lapsed saavad õues käia ka õhtuti ning pimedamal ajal tänu meie õueala valgustatusele.** Rakendame ka õuesõppe metoodikat, mida soodustab lasteaia suur ja mitmekülgne õueala. Liikumistegevused toimuvad nii õues kui toas, sh talvel, mil liikumistegevused on planeeritud järgnevalt: üks liikumistegevus toimub õues ja teine liikumistegevus toimub lasteaia saalis.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse kuue eri valdkondade õppesisu ja -tegevusi:

- 1) mina ja keskkond (MK)
- 2) keel ja kõne (KK)
- 3) matemaatika (M)
- 4) kunst (K)
- 5) muusika (MU)
- 6) liikumine (L).

Rühmade tegevuskava

Rühma meeskond koostab iga õppeaasta alguseks õppealajuhataja poolt määratud ajaks rühma aasta tegevuskava. See kooskõlastatakse õppealajuhatajaga, kes peale dokumentide läbitöötamist esitab need direktorile kinnitamiseks. **Tegevuskava on aluseks rühma õppeaasta tegevustele.** Seda tutvustavad õpetajad lapsevanematele igal sügisel rühma esimesel ümarlinal, samuti on see üles laetud Eliis-keskkonda ning leitav ka rühma stendilt.

Rühma tegevuskavas esitatakse:

- Lasteaia moto, õppeaasta teema, eesmärgid, lasteaia väärtused.

- Rühma laste nimekiri ja rühma iseloomustus: rühma koosseisuline ülevaade ja laste oskuste üldine tasemekirjeldus, mis tugineb eelmisel õppeaastal tehtud laste arengu ja õppe- ja kasvatustegevuse analüüsi hindamisele.
- Rühma väärtused.
- Mängukooli kirjeldus ja põhimõtted (eelkooliealistega).
- Rühma päevakava, mis arvestab lasteaia üldist töökorraldust.
- Rühma õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted ja korraldus.
- Rühma õppe- ja kasvatustöö põhimõtted: rühma meeskonna tegutsemise ja rühma meetoodilised põhimõtted, rühma õpikeskkonna kujundamise põhimõtted, rühma reeglid/kokkulepped.
- Planeeritud õppetegevuste plaan (lõimitud tegevused rühmas, muusika, liikumise ajaline jaotus) ja korralduse kirjeldus.
- Laste arengu hindamise põhimõtted: kirjeldus, individuaalne töö lastega (erivajadustega laste toetamine, kakskeelsed lapsed, andekad lapsed).
- Laste arengu hindamise plaan (kuude lõikes, mis rühmas laste arengu jälgimisel toimub).
- Lastevanematega koostöö põhimõtted ja plaan.
- Rühma- ja ühisürituste kava.
- Õppekulude kasutamine.
- Lisad:
- Lapse arengu hindamise ja analüüsi alusdokumendid.

Rühma tegevuskava on ajas muutuv dokument. Lasteaiaõpetajal on õigus tegevuskavas kinnitatud eesmärgid, tegevusi jms kuude lõikes vahetada. Muudatused kajastatakse õppe- ja kasvatustegevuse päevikus.

Tegevuskavad koostatakse arvutis võttes aluseks Tartu Lasteaed Lotte sätestatud nõuded.

Rühmade tegevuskavad kuuluvad õppekava juurde. Õppeaasta lõpus arhiveeritakse planeerimisdokumendid virtuaalselt elektroonilises internetipõhises infosüsteemis Eliis.

Õppeaasta lõpus koostavad rühmad oma **tegevuskavade analüüsi**, milles kajastub rühma tegevuse tulemuslikkus.

Rühmade õppe- ja kasvatustegevuste plaan

Pedagoog kavandab Eliis-keskkonnas ülemajalisest teemast ja laste huvidest lähtuvalt õppe- ja kasvatustegevusi vastavalt valitud perioodile (kuu- või projektiplaan). Projektiplaan on ajas pidevalt täienev. Rühma pedagoogid esitavad ÕKT plaani lapsevanematele tutvumiseks iga uue õppeperioodi alguses Eliisis ja rühma stendile (kui rühm kasutab kuuplaani).

Õpetajad on kavandatud tegevuste läbiviimisel paindlikud ning vajadusel muudavad, täiendavad planeeritud tegevusi vastavalt rühma vajadustele. Muudatused kajastuvad rühma päevikus.

ÕKT plaanis tuuakse välja kavandatava perioodi:

- teema,

- ajaline kestvus,
- eesmärgid (valdkondadest ja üldoskustest lähtuvalt),
- väärtused (kuu väärtus, tervisekasvatuse),
- õppesisu ja –tegevused mängupesade kaupa (projektõppe puhul esialged kavandatud tegevused, ms täienevad vastavalt laste huvile);
- õppekäigud ja üritused;
- lastekirjandus, õppekirjandus ja -materjalid.

Pedagoog kannab rühma õppe- ja kasvatustegevuse päevikusse läbiviidud õppe- ja kasvatustegevused iga tööolnud vahetuse lõpuks.

5. Muusika- ja liikumistegevuste kavandamine ja läbiviimine

Muusika- ja liikumisõpetaja koostavad iga õppeaasta alguseks õppealajuhataja poolt määratud ajaks valdkonna aasta tegevuskava. Tegevuskava kooskõlastab õppealajuhataja. Muusika- ja liikumise tegevuskavad on ajas muutuvad dokumendid. Õpetajal on õigus tegevuskavas püstitatud eesmärgi kuude lõikes vahetada. Muudatused kajastatakse õppe- ja kasvatustegevuse päevikus.

Muusika- ja liikumisõpetuse tegevuskavad koosnevad järgnevatest peatükkidest:

- Õppeaasta õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ja põhimõtted
- Liikumise- või muusikategevuste õppetegevuste korraldus, sh lapse arengu analüüsimise korraldus

Liikumisõpetaja viib liikumistegevusi läbi vanusegrupiti lasteaia õuealal ja saalis. Lastehoiu lastele viiakse liikumistegevused läbi hoiu ruumides ja õuealal. Lähtuvalt ilmastikust teostatakse liikumisõpetuse tegevusi võimalikult palju õues. 2-3aastastele lastele viib liikumistegevusi läbi lisaks ka lapsehoidja. Muusikaõpetaja viib muusikategevusi läbi vanusegrupiti lasteaia saalis ja muusikatoas. Lastehoiu lastele viiakse muusikategevused läbi hoiu ruumides.

Muusika- ja liikumistegevused lõimitakse lasteaia aasta teema ja rühmade projekti- või kuuplaani teemadega ning tegevuste eesmärgid lisatakse rühma projekti- või kuuplaani.

6. Õppekäikude korraldus

Õpitavaga tutvumiseks võimalikult loomulikus keskkonnas korraldatakse õppekäike ja matku järgides järgmisi põhimõtteid:

- Õppekäigu/matka sama päeva hommikul esitab selle organiseerija kinnitamiseks lasteaia õppealajuhatajale või teda asendavale isikule õppekäigu avalduse ja osalejate nimekirja.

- Õppekäigul/matkal saadavad lapsed vähemalt kaks, kuid enamasti kolm rühma/lasteaia töötajat. Olenevalt õppekäigu sihtpunktist ja turvariskidest kaasatakse lastega tegelema rohkem täiskasvanuid.
- Kõik õppekäigul/matkal osalejad kannavad helkurvesti ja täidavad muid looduses või tänaval kehtivaid käitumise reegleid.
- Õppekäigu/matka organiseerija ja seal osalevad töötajad teevad kõik endast oleneva, et tagada ohutusnõuete täitmine.
- Õppekäigul/matkal kaasas viibivad lapsevanemad vastutavad oma lapse eest.

7. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevust kajastavad dokumendid

7.1 Rühma õpetajate poolt täidetav dokumentatsioon.

- Rühma õppeaasta tegevuskava
- Rühma õppe-kasvatustöö päevik Eliis-keskkonnas
- Lastevanemate koosolekute/ümarlaudade protokollide kaust. Ümarlauad toimuvad vähemalt kolm korda õppeaasta jooksul. Õppeaasta alguse esimene protokoll ja osalejate nimekiri, kus valitakse hoolekogu liige, esitatakse õppealajuhataja kätte.
- Laste arengumapid (täidetakse õppeaasta jooksul)
- Laste arengu kirjeldus (1 x õppeaastas)
- Lapse arengu jälgimise tabelid (sügisel ja kevadel)
- Lapse mängu vaatlus ja analüüs
- Individuaalne arenduskava (vajadusel)
- Laste rahuloluküsitlus (1 x õppeaastas)
- Laste toidupäevade arvestuse tabel digitaalselt Eliis-keskkonnas
- Õppekulude kasutamise aruannete tabel digitaalselt (õa jooksul)
- Rühma ürituste kavad esitatakse õppealajuhatajale kinnitamiseks üks nädal enne ürituse toimumist.
- Koolivalmiduskaardid täidetakse digitaalselt (kevad)
- Rühma õppe- ja kasvatustöö analüüs (kevad)

7.2 Üldine õppe- ja kasvatustegevuse dokumentatsioon.

- Lasteaia tegevuskava, sh ürituste plaan
- Rühmade tegevuskavad
- Muusika- ja liikumisõpetuse tegevuskavad
- Tugispetsialistide tööplaanid
- Õppe- ja kasvatustöö analüüsid
- Laste arengumapid
- Õppe- ja kasvatustöö päevikud ja plaanid Eliisi keskkonnas
- Koolivalmiduskaart
- Rahuloluküsitlus

8. Distsantsõppe korraldamise põhimõtted

Viiruseohu puhul lasteaia rühm/rühmad suletakse ja lasteaia õppe- ja kasvatusetegevus toimub distantsõppena. Lasteaia direktor teeb rühmad/rühmade sulgemise otsuse koostöös Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna ja Terviseametiga ning sellest teavitatakse töötajaid ja lapsevanemaid Eliis-keskkonnas. Õpetaja märgib rühma sulgemise ka rühma päevikusse.

Õppe- ja kasvatusetegevus jätkub kõikides õppekava valdkondades. Õpetaja kasutab kokkulepituid distantsõppe meetodit (info jagamine Eliis-keskkonnas, rühma Facebook'i grupis, Google Meet, Zoom, rühmade listid jne).

Distsantsõppe ei asenda vahetut kontakti õpetaja ja/või teiste lastega. Õpetajad säilitavad võimalikult palju sotsiaalset suhtlust telefoni ja Zoom, Google Meet vm keskkonna vahendusel.

Rühma tavapärase õppekasvatustöö planeerimine projekti- või kuuplaani vormis peatatakse ja õpetaja kavandab igaks päevaks vähemalt ühe tegevuse nädalaplani. Nädalaplaan avalikustatakse vanematele Eliis-keskkonnas. Õpetajad edastavad iga päev lapsevanematele mõne idee või väljakutse. Rühmaõpetaja suhtlus Zoom'i või Google Meet vahendusel 1-2 korda nädalas (hommikuringid, jutuvestmine, tegevuse juhendamine jm).

Tegevused video vahendusel toimuvad väikestes gruppides (hommikuring, veebipõhised muuseumituurid, looduskaamerad).

Muusikaõpetaja juhendab laulu- ning pillimängu tegevusi (Zoom), liikumisõpetaja liikumistegevusi (videosalvestused, Zoom). Tegevuste planeerimisel, eesmärgistamisel ja koduõppe tegevuste läbiviimisel on kaasatud kogu rühma meeskond ning vajadusel tugispetsialistid.

Tugimeeskond jagab lapsevanemate ja õpetajate listidesse vajaduspõhiselt toetavaid materjale, eelkõige teemadel, mis on seotud psühholoogilise ja emotsionaalse heaoluga. Tugimeeskonna kontakt peredega on kokkulepitult telefoni või Zoom'i/Google Meet'i vahendusel. Võimalusel viivad logopeed ja eripedagoog tegevused läbi Zoom'i keskkonnas. Logopeed ja eripedagoog nõustavad ja jagavad materjale juhtumipõhiselt, keskendudes lastele ja peredele, kes on osalenud kõneravis või teraapias.

IV HUVITEGEVUSE PÕHIMÕTTED

1. Lotte laste viisikoor

Viisikoor on mõeldud 5-7 aastaste lauluhuvilistele lastele. Viisikoori tegevus toimub muusikatoas ja selle läbiviijaks on muusikaõpetaja.

Lapsed mängivad muusikalisi mängu, rütmipille ja meloodiapille, teevad rütmimänge, meisterdavad ja värvivad ise vastavalt võimalustele pille, kuulavad muusikat ja joonistavad ning liiguvad selle järgi.

Eesmärgid:

- laps õpib eakohaseid laule, millega esinetakse majasisestel üritustel (võimalusel ka väljaspool lasteaeda);
- arendada lapse muusikalisi võimeid, viisipidamist, rütmitunnet;
- laps tutvub oma hääleaparaadiga ja õpib laulmisel kuulama ennast ja kaaslasi;
- laps tunneb rõõmu muusikast ja saab esinemiskogemusi.

2. Lotte laste mängukool

Lotte laste mängukool on mõeldud eelkooliealistele lastele ja mängukool ei ole veel veel „päris kool”. Tegevusi viivad läbi rühma õpetajad. Mängukool toimub Lotte loovustoas.

Eesmärgiks on laste kooliks ettevalmistamine ja anda lapsele ettekujutus klassitunnist. Arendada oskust kuulata, tähele panna, ülesandeid täpselt täita, kaaslastele töörahu anda, arendada oskust vastutada ja hoolitseda isiklike asjade ja vajaminevate õppevahendite, riiete eest. Õpetada, kuidas anda märku soovist küsida ja täpsustada. Enam tähelepanu osutatakse siin psüühiliste protsesside – taju, mälu, mõtlemise arendamisele ja õppimise alusoskuste – vaatlus- ja kuulamisoskuse, võrdlemis-, järjestamis-, loendamise-, mõõtmis- ja rühmitamisoskuse ning modelleerimisoskuse kujundamisele.

3. Huvialaringid

- Lisaks rühma tegevustele võimaldab lasteaed lastele huvitegevust, mis toetab laste liikumisaktiivsust, varajast võõrkeeleõpet, arendab laste digipädevust ja toetab nende loovuse arengut.
- Ühel õppeaastal on valikus **vähemalt kolm huviringi 5-7aastastele lastele, võimalusel üks huviring 3-4aastastele lastele**. Huviringide avamisel arvestatakse laste vanust ja huvi, ringide täituvust, tegevusi, mis on lasteaiale südamelähedased ning võimalusel ka vanemate erisoove. **Lapsevanem saab pakutavast valikust lapsele lasteaia valida maksimaalselt kaks huviringi.**

Täpsemalt saab huviringide korraldamise kohta lugeda õppekava lisast nr 4.

V LAPSE ARENGU HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

1. Lapse arengu jälgimine

Lapse arengu jälgimise põhiliseks ülesandeks on koguda infot lapse kohta, et selle põhjal korraldada lapse individuaalsusel ja huvidel põhinevat lapse igakülgset tulemuslikku arengut soodustav õppe- ja kasvatustegevus.

Lapse arengu hindamisel lähtutakse tema individuaalsest arengust ja [riikliku õppekava seitsme valdkonna õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ja sisust](#).

Lapse arengut hinnatakse vaatluse, vestluse, intervjuu, mängu, mitmesuguste meetodiliste materjalide, testide ja tema tööde põhjal.

2. Lapse arengu hindamise põhimõtted

Lapse arengu ja õppimise hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist.

Kogu õppe- ja kasvatusprotsessi kestel jälgitakse lapse **kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut**:

- Kehalise arengu hindamisel vaadeldakse keha valitsemisoskust, üld- ja peenmotoorikat, kehalist aktiivsust ning kehalise võimekuse arengudünaamikat.
- Vaimse arengu hindamisel vaadeldakse lapse psüühiliste protsesside (tajude, kujutluste, mälu, mõtlemise), tunnetustegevuste ja õpioskuste arengut ning eeldatavat arengutulemuste saavutamist.
- Sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste ning emotsionaalse arengu hindamisel vaadeldakse lapse tegutsemist ja suhtlemist teiste laste ja täiskasvanutega, lapse tegevuste, eelkõige mänguoskuse arengut, iseseisvust, üldtunnustatud normidele vastavat käitumist, õpi- ja toimetulekuoskusi, emotsioonide, taju kontrolli ja väljendamise oskust.

Lapse arengu ja õppimise jälgimine on mitmekülgne. Laste arengu jälgimiseks kasutab rühma õpetaja **erinevaid meetodeid**:

- laste tegevuste vaatlus ja tegevuse lühikirjeldused (5-minuti vaatlus)
- arenguvaatluse lehed
- jutustavad ülestähendused
- fotod ja tegevuste ning vestluste lindistused, joonistused jm
- videovaatlused
- usutlused, vestlused, intervjuud
- laste ankeedid
- näidis lapse kirjutamisoskusest
- testid

Põhiliseks laste arengu jälgimise meetodiks on vaatlus. Vaatlusi viiakse läbi kindla plaani alusel, kus lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka pedagoogi suunatud tegevustes.

Vaatluste käigus kogutakse andmeid lapse:

- kodukultuuri (toitumisharjumused, kodune keel, kombed, kuidas pere lapsega suhtleb),
- vanuse,
- lapse füüsilise, vaimse ja sotsiaalse arengutaseme,
- lapse isikupära, emotsioonide ja temperamendi,
- sooliste erinevuste,
- lapse õppimisstiili,
- lapse huvide,
- lapse tugevate ja nõrkade külgede,
- lapse rahulolu kohta lasteaia ja rühmaga,
- lapse tervise,
- lapse enesehinnangu kohta.

Rühmaõpetaja tutvustab lapsevanemale lapse arengu hindamise metoodikat ja hindamise korda.

Iga lapse kohta koostatakse rühmas **lapse arengumapp**, kuhu kogutakse kavakindlalt materjali (tööde, joonistuste näidiseid, pilte, lapsesuu jm), mis iseloomustab lapse arengut. Arengumappi kogutakse materjali kogu lapse lasteaia viibimise perioodi jooksul. Arengumappi koguvad infot rühma pedagoogid, muusika- ja liikumisõpetaja, logopeed, kasutatakse ka lapsevanemate abi.

Lapse arengu hindamiseks täidab rühma personal koostöös liikumis- ja muusikaõpetajaga iga lapse kohta lapse **arengu vaatlustabeli** kaks korda aastas, võttes aluseks metoodilise materjali - *Arengu jälgimise mäng* (TEA Kirjastus 2010, autorid Jana Rebane, Kristi Kirbits, Reet Varik).

Vähemalt ühe korra aastas koostab pedagoog iga lapse kohta oma rühmas kirjaliku **arengu kirjelduse/hinnangu**. Hinnangus sisalduvas arengukirjelduses kajastatakse lapse arengu ja õppimise tulemusi vähemalt riiklikus õppekavas kirjeldatud üldoskuste ja valdkondade kaupa. Lapse kohta antava hinnangu arutab pedagoog läbi lapsevanemaga.

Logopeed kontrollib iga lapse kõne arengut õppeaasta algul.

Lapse ja tema pere kohta kogutud info on konfidentsiaalne.

Lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks korraldavad rühma pedagoogid vähemalt korra õppeaastas laste **arengu hindamise ümarlaua**, kuhu kaasatakse ka lasteaia erialaspetsialistid ja juhtkonna esindaja. Arengu ümarlaudade arutelu tulemusena selgitatakse välja ühised pedagoogilised nõudmised, individuaalse arengukava vajadus, rühma laste huvid, eelistused jne.

Lapse arengu hindamise ja arenguveestluse tulemus dokumenteeritakse «Isikuandmete kaitse seaduses» sätestatud tingimustel.

3. Planeeritud lapse arenguveestlus/perevestlus.

Infot lapse arengu kohta jagab rühma õpetaja lapsevanemale igapäevase vestluse ja planeeritud arenguveestluse käigus.

Lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks viib pedagoog vähemalt korra õppeaastas lapsevanemaga läbi **arenguestluste**, mis:

- annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest.
- selgitab lapsevanema ootused ja seisukohad lapse arengu suhtes.

Perevestluse toimumine fikseeritakse paberkandjal. Ühiselt vastu võetud otsused kinnitatakse mõlemapoolselt allkirjaga.

Juhul, kui lapsevanem ei soovi arenguestlustel osaleda, teeb õpetaja lapse arenguvaatlus lehel arenguestluste tulemuste reale sellekohase märke ja lapsevanem allkirjastab selle.

Lähtuvalt Isikuandmete kaitse seadusest on lapse arengu hindamise dokumendid piiratud juurdepääsuga. Infot lapse arengu hindamise tulemuste kohta võib edastada lasteaiaga mitteseotud isikutele vaid lasteaija direktor, lapsevanema kirjalikul nõusolekul.

4. Lapse arengumapp

Lapse arengu järjepidevaks jälgimiseks koostatakse igale lapsele individuaalselt arengumapp. Arengumapi koostamist alustatakse lapse vastuvõtmisel lasteaeda. Lasteaiast lahkudes saab laps oma arengumapi kaasa. Arengumappi täiendatakse pidevalt.

Lapse arengumapp sisaldab:

- tiitelleht;
- lapse arenguvaatlus lehti (sealhulgas ka mänguvaatlus) erinevates vanuseastmetes koos arenguestluste kokkuvõtetega, lapse iseloomustus;
- igal aastal joonistatakse pilt teemadel “Mina” ja “Minu pere”.
- võimalusel õpetaja poolt üles kirjutatud intervjuusid lapsega, lapse huvitavaid ütlemissi, arvamusi ja sõnalist loomingut;
- diplomid, tänukirjad, kiituskirjad;
- õpetajate omavahelisel kokkuleppel lisatavad materjalid, mille kirjeldus on märgitud rühma tegevuskavas.

Arengumapi võib jagada osadeks aastate lõikes või teemade abil: Mina ja minu pere, Minu kasvamine, Minu tööd, Veel huvitavat.

Kõik lehed arengumapis peavad olema dokumenteeritud lapse nime, vanuse ja kuupäevaga, teemaga.

Arengumapp on süstemaatiline ning korrektselt vormistatud. Kogu info on ühe kausta vahel. Arengumapis olev info on konfidentsiaalne. Lapsevanemal on õigus tutvuda lapse arengumapiga.

VI KOOLIVALMIDUSE HINDAMINE

1. Koolivalmidus

Koolivalmidus on lapse valmisolek õpitegevuse alustamiseks, mis väljendub lapse soovis õppida, omandada uusi teadmisi, jälgida ja täita täiskasvanute selgitusi ja korraldusi.

Koolivalmiduse kujunemist jälgitakse pedagoogide, eripedagoogi ja logopeedi poolt lapse arengu analüüsimise käigus kogu koolieelse perioodi vältel. Koolivalmiduse hindamine toimub lapse arengu analüüsimise põhjal.

Koolivalmiduse hindamiseks viiakse läbi:

- Vaatlused (kogu aasta jooksul)
- Lapse arengu hindamine (sügisel ja kevadel)
- Eve Kikase joonistamise test (kevadel)

Vaatlusandmete põhjal täidetakse lapse „Koolivalmiduse kaart“ (lisa 3).

“Joonistamise test“ lisatakse lapse arengumappi ning selle tulemustest antakse tagasisidet lapsevanemale.

2. Koolikohustuse edasilükkamise kord

Koolipikenduse küsimustes nõustatakse lapsevanemat ja koolipikendust saavatele lastele töötatakse välja individuaalne arenduskava ja tagatakse lasteaiakoht võimalusel sobivas vanuserühmas. Vajadusel kaasatakse logopeedi ja eripedagoogide abi.

Koolikohustuse täitmise edasilükkamise reguleerib sotsiaalministri 12.08 2010 a. määrus nr.49.

Lõpliku otsuse lapse koolikohustuse täitmise edasilükkamise kohta teeb nõustamiskomisjon hiljemalt 31. augustiks ja teavitab sellest kirjalikult lapse elukohajärgset valla- või linnavalitsust ning vanemat (eestkostjat), §4 lõige 3.

Koolikohustuse täitmise edasilükkamise taotlus rahuldatakse vaid juhul, kui selles ajavahemikus tagatakse lapsevanema poolt lapse arenguks ja taastusraviks vajalik keskkond ning võimalus jätkata alushariduse omandamist kuni kooliminekuni.

3. Koolivalmiduskaart

Lasteasutuse õppekava läbinule annab lasteasutus välja koolivalmiduskaardi (lisa 3), milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused.

Vanem annab ARNO-keskkonnas nõusoleku, et kool, kus laps asub täitma koolikohustust, saab lasteaialt läbi Eliis-keskkonna koolivalmiduskaardi.

Koolivalmiduskaardis on kirjeldatud, lähtudes koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast, lapse arengu tulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed.

Lapse koolivalmiduskaart täidetakse iga kooli mineva lapse kohta ning sellega tagatakse lapse sujuv üleminek lasteaiast kooli.

Koolivalmiduskaardi koostamise põhimõtted:

- Koolivalmiduskaardi kaudu toimub lapsevanemale tagasiside andmine lapse arengu ja koolivalmiduse kohta.
- Koolivalmiduskaart võimaldab jätkata koolis lapse arengu jälgimist, õpetuse individualiseerimist ja diferentseerimist ning vajadusel tugiteenuste osutamist.
- Koolivalmiduskaardi koostavad rühma õpetajad, liikumis- ja muusikaõpetaja, vajadusel logopeed ja lasteasutuse õppealajuhataja.
- Koolivalmiduskaardi sisu arutatakse läbi eelnevalt koos lapsevanematega ning täidetakse hiljemalt 1. maiks.
- Lapsevanemale edastatakse soovi korral lapse koolivalmiduskaart ka paber kandjal.

VII HARIDUSLIKU ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMINE

1. Haridusliku erivajadusega laps

Haridusliku erivajadusega on laps, kelle võimed, tervislik seisund või muud omadused (sh keha-, kõne-, meele- või kognitiivne puue, käitumisraskused, üld- või eriandekus) erinevad sedavõrd, et tavapärane õpikeskkond ja õppe- ja kasvatusprotsess ei toeta tema võimete arengut piisavalt. Selline laps on arenguliste erivajadustega või andekas laps.

Andekaid lapsi iseloomustavad eelkõige üldvõimed, mis on tunduvalt üle keskmise, ka eesmärgikindlus ja loovus.

HEV-lapse ehk haridusliku erivajadusega lapse (sh andeka lapse) arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha **muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas** (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas.

Lapse varane erivajaduste või andekuse määramine ning vastava arendustegevuse alustamine tagavad paremad võimalused lapse arenguks ja õppimiseks.

HEV-laste toetamisel on olulised:

- Asutuse juhtkonna positiivne suhtumine
- Lapsevanemate valmisolek koostöökõs õpetajaga
- Heatahtlik suhtumine rühmakaaslaste ja teiste lastevanemate poolt
- Õpetaja õpetamisoskused ja –kogemused
- Õpetaja teadmised erimetoodikatest
- Eripedagoogiline/logopeediline tugi
- Meeskonnatöö
- Sobivate õppematerjalide ja abivahendite olemasolu
- Vajadusel individuaalse arenduskava rakendamine

Tartu Lotte Lasteaias toimub laste arendustegevus erivajadustest, selle raskusastmest ja perekonna eelistustest sõltuvalt kas tava- või sobitusrühmas. HEV-lapsele on loodud tema arenguks vajalikud tingimused vajadusel koos tugiisikuga.

HEV-laps suunatakse sobitusrühma pedagoogilis-psühholoogiliste ja/või meditsiiniliste uuringute põhjal nõustamiskomisjoni kaudu.

HEV-lapse arengu toetamisel tegutsetakse ühtse meeskonnana, meeskonnatöö toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor. Toetavasse meeskonda kuuluvad rühmaõpetajad, õpetaja abid, muusika- ja liikumisõpetaja, eripedagoog, logopeed, õppealajuhataja, direktor, lapse vanemad ning vajadusel kaasatakse tugiisik või erialaspetsialistid Hariduse Tugiteenuste Keskusest või Tartumaa Rajaleidja keskusest.

2. HEV-lapse toetamine

Rühmaõpetaja ülesanne on tagada lapse võimete maksimaalne arendamine, arengu erisuste märkamine ning individuaalse arenduskava koostamine ja täitmine koostöös erialaspetsialistidega.

Rühmaõpetajad:

- Märkavad lapse probleemi, analüüsivad lapse arengut, peavad lapse kohta vaatluspäevikut, kuhu fikseerivad kirjalikult lapsega seotud positiivsed ja negatiivsed situatsioonid, konfliktid, lahendused jm olulise.
- Rühmameeskond analüüsib, kuidas parimal moel last toetada, arutlevad lapse arengutulemuste üle.
- Kohandavad rühma tegevusi ja keskkonda vastavalt lapse erivajadusele.
- Kaasavad lapse toetamiseks rühma õpetaja abi ja võimalusel tugiisiku.
- Pöörduvad lapsevanema poole, teavitavad probleemist, selgitavad koduse olukorra, kaasavad lapsevanema koostööle lapse toetamiseks. Viivad läbi perevestluse
- Soovitavad lapsevanemale logopeedi/eripedagoogi konsultatsiooni.
- Arutavad probleemi logopeediga/eripedagoogiga ja otsivad koos lahendusi.
- Teavitavad HEVkot, erialaspetsialiste, õppealajuhatajat ja direktorit antud lapse olukorrast.
- Teavitavad ja konsulteerivad teiste õpetajatega, kes veel lapsega tegelevad.
- Toovad juhtumi LP-rühma nõupidamisele.
- Teavitavad vajadusel rühma teisi lapsevanemaid (jälgides isikuandmete mitteavalikustamist) töökorralduse muudatustest.
- Vestlevad rühma lastega, kujundades erivajadusega kaaslasesse positiivset hoiakut.
- Suhtuvad erivajadusega lapsesse mõistvalt, väldivad negatiivseid hoiakuid.
- Kujundavad või loovad lapsele (lastele) turvalise keskkonna.
- Vajadusel koostavad lapsele iseloomustuse esitamiseks erispetsialistile, koolivälisele nõustamismeeskonnale.
- Algatavad lapsele individuaalse arenduskava (IAK) koostamise, osalevad selle elluviimisel, korrigeerivad ja täiendavad plaane jooksvalt lähtudes lapse arengust.
- Kaks korda õppeaastas teevad kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest. IAK lõpetamine fikseeritakse kokkuvõttes.

- Osalevad rühma laste arengu ümarlauas.

Liikumis-ja muusikaõpetajate ülesanded:

- Jälgivad ja analüüsivad laste arengut.
- Kohandavad tegevusi ja keskkonda vastavalt lapse erivajadusele.
- Kaasavad tegevustes lapse toetamiseks rühmaõpetajad, õpetaja abi ja võimalusel tugiisiku.
- Konsulteerivad vajadusel rühmaõpetaja, HEVko või lasteaia erialaspetsialistidega seose esilekerkinud probleemiga.
- Suhtuvad erivajadusega lapsedesse mõistvalt, väldivad negatiivseid hoiakuid.
- Toovad juhtumid LP-rühma nõupidamisele.
- Osalevad rühma aruteludes ja vestlusringides, laste arengu ümarlaudades, vajadusel ka perevestlustel.

Logopeedi töö eesmärgiks on lapse kommunikatsioonivõime – suulise ja kirjaliku kõneloome ja mõistmisoskuse ning mitteverbaalse suhtlemise arendamine.

Logopeedi ülesanded:

- Sõlmib lapsevanemaga kirjaliku kokkuleppe teenuse osutamiseks (läbi Eliis-keskkonna)
- Uurib lapse kõne ja tunnetuslike protsesside arengut.
- Tegeleb lastega individuaalselt ja allrühmas.
- Nõustab rühmaõpetajaid ja lapsevanemaid.
- Teeb koostööd eripedagoogiga.
- Osaleb rühma aruteludes ja vestlusringides, laste arengu ümarlauas, vajadusel ka perevestlustes.
- Osaleb individuaalse arenduskava (IAK) koostamisel.
- Teeb ettepanekuid eriarstide/spetsialistide konsultatsioonidele suunamiseks ning vormistab vajalikud väljavõtted ja kõne iseloomustused.
- Annab teavet HEVko-le ja juhtkonnale.

Eripedagoogi ülesanded:

- Uurib lapse kõne ja tunnetuslike protsesside arengut.
- Tegeleb lastega individuaalselt ja allrühmas.
- Nõustab rühmaõpetajaid ja lapsevanemaid.
- Teeb koostööd logopeediga.
- Osaleb individuaalse arenduskava (IAK) ja käitumise tugikava koostamisel.
- Osaleb rühma aruteludes ja vestlusringides, lapse arengu ümarlauas, vajadusel ka perevestlustel.
- Teeb ettepanekuid eriarstide/spetsialistide konsultatsioonidele suunamiseks ning vormistab vajalikud väljavõtted ja arengu iseloomustused
- Annab teavet HEVko-le ja juhtkonnale.

HEVko ülesanded:

- Koordineerib lapsega tegelevate spetsialistide koostööd ning vahendab infot (lisaks ka juhtkonnale, vanema nõusolekul koolile, teisele lasteaiale jne), organiseerib vestlusringe, koosolekuid jne.
- Kaardistab HEV-lapsed.
- Teeb koostööd logopeedi ja eripedagoogiga, osaleb IAK koostamisel.
- Aitab rakendada soovitusi, IAK-d ning suunab tugiisikute tööd.
- Konsulteerib vajadusel Tartu Hariduse Tugiteenuste, Rajaleidja keskuse spetsialistidega.
- Suunab lapsevanema erialaspetsialistide konsultatsioonile ja koolivälise nõustamismeeskonna vastuvõtule.

Õppealajuhataja ülesanded:

- Tutvub lapsega, teeb oma tähelepanekud rühma töökorraldusest jne.
- Nõustab rühma meeskonda pakkudes erinevaid lahendusi.
- Organiseerib õpetajatele vestlusringe ja koolitusi, toetamaks õpetajate toimetulekut.
- Teeb koostööd logopeedi ja eripedagoogiga, osaleb IAK koostamisel.
- Vajadusel vestleb lapsevanemaga.
- Informeerib direktorit, teeb ettepanekuid.

Direktori ülesanded:

- Osaleb aruteludes, vestlusringides.
- Võimaldab koolitusi.
- Vajadusel muudab töökorraldust; taotleb tugiisiku ametikoha ja teeb muud ümberkorraldused lähtuvalt seadusandlusest.
- Vajadusel taotleb rühma liigi muutmist sobitusrühmaks ja vähendab laste arvu rühmas.
- Leiab võimalusi vajaliku materiaalse baasi jaoks.

Lapsevanema ülesanded:

- Jagab oma kogemusi lapse tegutsemise, käitumise ja suhtlemise iseärasustest kodus.
- Teavitab lasteasutuse töötajad (rühma õpetajaid, HEVkot, direktorit) lapse erivajadusest.
- Teeb lasteasutuse töötajatega koostööd lapse arengu toetamiseks.
- Vajadusel pöördub Tartu Hariduse Tugiteenuste ja Rajaleidja keskuse spetsialistide poole.

2021/2022. õppeaastal koostasid lasteaia juhtkond, õpetajad ning erialaspetsialistid põhjaliku HEV-lapse toetamise mudeli, mis on aluseks sellele, kuidas täpselt on korraldatud töö seoses HEV-lapse toetamisega meie lasteaias. Mudel on leitav õppekava lisa nr 3.

HEV-lapse arengu toetamise peatüki koostamisel on kasutatud muuhulgas ka Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse poolt välja antud materjali „Lapse arengu hindamine ja toetamine“.

3. Eesti keelt teise keelena kõnelev laps

Lasteaia õpetajal on valmisolek ja motiveeritus tööks muukeelsete lastega. Õpetaja soodustab ja julgustab kakskeelselt last kasutama lasteaias eesti keelt. Kakskeelse lapse kohanemisel lasteaiaga teeb rühmaõpetaja tihedat koostööd lapsevanemaga.

Projektõppe- või kuuplaanides seab õpetaja eraldi eesmärgid eesti keelest teise koduse keelega lapsele. Vajadusel koostab rühmaõpetaja logopeediga koostöös lapsele eesti keele kui teise keele õppimiseks individuaalse õppekava.

Kakskeelse lapse varajast eesti keele arengut lasteaias toetatakse võimalusel süvendatud keeleõppega ehk keeleringiga.

VIII LOGOPEEDILINE ARENDUSTÖÖ

1. Eesmärgid:

- Kõnepuute ennetamine, varajane avastamine ja vajaduse korral harjutusravi
- Kõnepuude korrektsioon
- Häälkuseade
- Peenmootorika arendamine
- Taju, mälu ja tähelepanu treening
- Eeltöö lugema ja kirjutama õppimiseks

2. Lasteaia logopeed täidab ja peab alljärgnevat dokumentatsiooni:

- Õppeaasta tööplaan
- Koolieelse lapse kõnekaart, mis kajastab kõne seisundit ja töö eesmäärke
- Kõneravi tundide ajakava (tunniplaan)
- Kõneravi päevik, milles kajastub igapäevatöö lastega (Eliis-keskkonnas)
- Kõneravi saavate laste nimekiri
- Kõneravi lõppedes koostab logopeed teatise, mis annab ülevaate tehtud tööst ja tulemustest
- Õppeaasta töö kokkuvõtte ja eneseanalüüs
- Kokkuvõtte kõneravi lõpetanud ja jätkavatest lastest

IX ERIPEDAGOOGI ARENDUSTÖÖ

1. Eesmärgid:

- Laste erivajaduste väljaselgitamine
- Erivajadusega lapse arengu igakülgne toetamine (taju, mälu, tähelepanu treening ja peenmotoorika arendamine. Lisaks mängu ja sotsiaalsete oskuste kujundamine)
- Lapse arengu suunamine eesmärgiga soodustada psüühiliste protsesside ja isiksuse arengut eakohase normi suunas
- Lapse loovuse, suhtlemis- ja koostööoskuste arendamine läbi erinevate tegevuste
- Lapse enesekindluse ja -hinnangu tõstmine ning emotsionaalse intelligentsuse arendamine
- Lapse kõne arendamine

2. Lasteaia eripedagoog täidab ja peab alljärgnevat dokumentatsiooni:

- Kajastab läbi viidud tegevused Eliis-keskkonnas iga tööl olnud vahetuse lõpul.
- Aitab kaks korda aastas täita eripedagoogilist abi saavate laste vaatluslehti.
- Üks kord aastas kirjutab töö kohta kokkuvõtted.
- Seab sisse ja peab regulaarset infovahetust lapsevanematega (vihik vms)

X KOOSTÖÖ LASTEVANEMATEGA

1. Koostöö põhimõtted

- **Perekond kannab peamist vastutust lapse kasvatamise, hoolitsuse ja arengu eest.**
- Lasteasutuse pedagoogid austavad perekonna kasvatuspõhimõtteid ja teevad lapsevanemaga lapse arengu ja õppimise soodustamiseks koostööd, mis toetub **vastastikusele usaldusele, lugupidamisele ning avatud dialoogile.**
- Lasteasutus tutvustab lastevanematele **lasteasutuse kõiki õppe- ja kasvatustööga seotud dokumente:** lasteaia arengu- ja õppekava, rühma ja lasteaia aasta tegevuskavasid ja rühmade projekti- või kuuplaane. Samuti on lapsevanemal võimalus nendega tutvuda nii Eliis-keskkonnas kui lasteaia kodulehel.
- Lasteasutus loob lapsevanemale võimalused osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamisel ja läbiviimisel ning hinnangu andmisel lasteasutuse tegevuse kvaliteedile.
- Lasteasutus teavitab regulaarselt nii igapäevases suhtluses kui perevestlustel lapsevanemat lapse arengu ja õppimise tulemustest ning kaasab ta lapse arengule hinnangu andmisesse.
- Lasteasutus loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu kasvatusküsimustes.
- Vähemalt ühe korra aastas viib pedagoog lapsevanemaga läbi arenguestluste, mille eesmärgiks on usalduslikus õhkkonnas info vahetamisega saavutada kooskõla lapsevanema ootuste ja lasteasutuse tegevuse eesmärkide ja põhimõtete vahel.
- Lapsevanemate igakülgselt kaasamiseks lasteaiaellu kasutab lasteaed mitmekesiseid koostöövorme.

2. Koostöövormid

- **Lastevanemate ümarlauad** (vähemalt kolm korda õppeaasta jooksul)

Rühma lastevanemate ümarlaudades toimub:

- rühma aasta tegevuskava ja kodukorra tutvustamine, arutelu (esimesel ümarlaul);
- vanemate ootuste ja abi võimaluste väljaselgitamine;
- logopeedi, eripedagoogi ning muusika- ja liikumisõpetaja töö tutvustamine;
- koolide tutvustus ja kokkuvõtte koolivalmiduse kujunemisest (koolieelikute rühmas);
- ühisürituste arutelu.

- **Ühisüritused**

- **Lastevanemate kaasabi rühma ürituste ettevalmistamisel, teemamaterjalide muretsemisel, õppekäikudel ja väljasõitudel osalemine.**
- **Lapsi arendava kirjanduse soovitamine ja vajadusel laenutamine**
- **Arenguestlused ehk perevestlused vähemalt üks kord aastas**

Arenguestluste käigus:

- tagasiside vahetamine lapse arengu ja õppimise kohta nii lasteaias kui kodus
- lasteasutuses toimunud õppe- ja kasvatusprotsessi tulemuste hindamine
- erialase kirjanduse soovitamine ja vajadusel laenutamine

- lapsevanemate nõustamine lapse õppe- ja kasvatusküsimustes, näpunäidete jagamine lapse koduseks arendamiseks.

- kokkulepete sõlmimine edasisteks tegevusteks lapse arengu toetamisel

• **Info edastamine:**

- Eliis.ee keskkonnas (igapäevane kirjavahetus, puudumist märkimine, rühmapäeviku lugemine, plaanide vaatamine jm)

- lasteaia ja rühma infostendidel

- lasteaia kodulehel

- Lasteaia Facebook'i lehel, Instagramis ning Rohelise Kooli blogis (lasteaia keskkonnaalased tegevused

• **Lastevanemate nõustamine õppe- ja kasvatusküsimustes**

• **Hoolekogu tegevus**

XI ÕPPEKAVA MUUTMISE JA TÄIENDAMISE KORD

1. Tartu Lasteaed Lotte õppekava on uuenev ja arenev dokument.

2. Lasteaias on loodud arendustegevuse meeskond, mis muuhulgas tegeleb ka õppekava uuendamisega.

3. Õppekava parandus- ja muudatusettepanekuid on võimalik esitada lasteaia pedagoogidel pedagoogilistel nõupidamistel ja lapsevanematel hoolekogu esindaja vahendusel hoolekogu koosolekul.

4. Õppekava täitmist analüüsitakse üks kord aastas koos õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise analüüsimisega lasteaia pedagoogilises nõukogus ja hoolekogu koosolekul.

5. Vajalikud parandused ja muudatused viiakse üldjuhul sisse üks kord aastas 30. septembri seisuga pedagoogilise nõupidamise otsusega.

6. Õppekava uuendamise korra täitmise eest vastutab lasteaia direktor.

LISA 1. Õppe-ja kasvatustegevuste tegevusliigid

Vaatlemine ja uurimine

- vaatlustes osalemine
- õppekäikudel osalemine
- arutlemine, vestlemine
- katsete tegemine
- mudelite, plaanide koostamine
- ehitismängude mängimine
- laste teatmeteoste kasutamine jm

Kuulamine ja kõnelemine

- lastekirjanduse ettelugemine
- luuletuste päheõppimine
- laste jutustamine
- lavastusmängude mängimine
- nukkudega mängimine
- sõna- ja häälikumängude mängimine
- vestlemine
- situatsioonimängude mängimine jne

Võrdlemine ja arvutamine

- esemete, nähtuste ja omaduste võrdlemine
- hulkade ja suuruste võrdlemine
- sorteerimine, järjestamine, mõõtmine
- liitmine, lahutamine
- matemaatiliste jutukeste koostamine
- täringumängude koostamine
- loto-, doomino- ja mosaiikmängude mängimine jm.

Lugemine ja kirjutamine

- tähtede nimetuste tundmaõppimine
- sõna häälimine
- häälikute asukoha ja pikkuse määramine
- hääliku- ja sõnamängude mängimine
- tähtede ladumine sõnadeks
- suurte trükitähtede kirjutamine
- mustrite joonistamine
- värviraamatute värvimine
- raamatute uurimine
- lausete koostamine
- sõnade, lausete, juttude lugemine jm

Kujutavad tegevused

- joonistamine erinevate vahenditega (pliiats, pastell, õlikriit, süsi jt.)
- maalimine erinevate värviliikidega (akvarell, guašš, tempera jm.)
- voolimine mitmesugusest materjalist (savi, vaha, liiv, taigen, plastiliin, lumi jm.)
- mitmesuguste eri- ja segatehnikate kasutamine

Tartu Lasteaed Lotte õppekava

- meisterdamine mitmesugusest materjalidest
- mitmesugune trükkimine
- lõikamine ja liimimine
- muustrite kujundamine (paberist, looduslikust materjalist)
- muusikaliste muljete visuaalne kujutamine jm

Muusikalised tegevused

- laulmine
- muusika ja loodushäälte kuulamine
- muusikaliste ja lauamängude mängimine
- fantaasialiikumine
- rütmiline liikumine
- rütmimängude mängimine
- tantsimine
- muusika kujutamine joonistustes
- rütmi- ja lihtsatel viisipillidel mängimine
- laulu saateks luuletuste tegemine
- mängitamismängude mängimine jm

Liikumistegevused

- matkiv, süželine ja fantaasiavõimlemine
- põhiliikumiste harjutamine
- pallimängimine
- liikumismängude mängimine
- sportmängude elementidega mängude mängimine
- matkamine
- suusatamine, uisutamine, kelgutamine
- jalgrattaga sõitmine jm

LISA 2. Lapse koolivalmiduskaart

TARTU LASTEAED LOTTE KOOLIVALMIDUSKAART

1. Üldandmed lapse kohta

Nimi:

Sünniaeg:

Kodune keel(ed):

Rühma liik:

Laps käib Tartu Lotte lasteaias alates:

Laps eelistab töö- ja kirjutusvahendite kasutamisel: a) paremat kätt b) vasakut kätt

2. Lapse arengu tulemused üldoskustes

	Sotsiaalsed, enesekohased ja mänguoskused
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	
	Tunnetus- ja õpioskused
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	

3. Lapse arengu tulemused õppe- ja kasvatustegevuste valdkondades

	Mina ja keskkond
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	
	Keel ja kõne
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	
	Matemaatika
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	
	Loovained (muusika, liikumine, kunst)
Tugevad küljed	

Arendamist vajav, soovitud	
----------------------------	--

4. Koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused

Laps on saanud X, X ja logopeedilist tugiteenust (üldine kõnearendus, grammatika kujundamine, häälikanalüüsioskused, häälikuseade, kõnesujuvus, suhtlemissoovi tekitamine ning alternatiivkommunikatsiooni kasutamine).

Lapsega töö on toimunud individuaalse arenduskava alusel. Märkida, kas laps vajab ka edaspidi tugiteenust.

5. Lapse huvid

--

6. Kokkuvõte lapse koolivalmidusest

Laps on omandanud /valdavalt omandanud/osaliselt omandanud koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas (29.05.2008 nr 87) eeldatavad üldoskused.

Osaliselt omandanud="millest tingituna soovitame kooli valikul lähtuda väikeklassi tingimustes toimuvast õpest" vms

"Soovitame kooli valikul lähtuda väiksemast klassitüübist, sest ..."

7. Lisainfo

Laps on ... õppeaastal koolipikendusega.

Kuupäev:

Rühmaõpetajad:

Liikumisõpetaja:

Muusikaõpetaja:

Logopeed:

Õppealajuhataja:

Lapsevanem on tutvunud:

LISA 3. HEV-lapse toetamine Tartu Lotte lasteaias

Jaotatud viieks etapiks:

1. märkamine
2. planeerimine
3. sekkumine
4. monitooring (rakendamise jälgimine ja kontroll)
5. hindamine ja lõpetamine

Lühendid:

HEV ümarlaud – haridusliku erivajadusega lapse ümarlaud

HEVKO – haridusliku erivajadusega laste õppe koordineerija

IAK – individuaalne arenduskava

ELIIS – lasteaia e-keskkond

LP – LP mudel on õpikeskkonna ja analüüsi mudel, mis aitab leida lahendusi laste õpi- ja käitumisprobleemidele

MÄRKAMINE		
Lapsevanema tasand		
	Tegevused	Ajakava
Info jagamine	Oma lapse kohta rühma personalile info jagamine	Lasteaeda saabumisel
	Eliis.ee keskkonnas lapse ankeedi täitmine (lisainfo)	
	Kohtumine ja info jagamine erialaspetsialistidega (logopeed, eripedagoog, muusika- ja liikumisõpetaja).	
	Dokumentide jagamine lasteaia HEVKO-ga (nt otsused, rehabilitatsiooniplaan, soovitusel jne)	Lasteaeda saabumisel
Vaatlused	Kodused lapse vaatlused, vajadusel nende ülestähendused	Kokkuleppel
Rühma tasand		
	Tegevused	Ajakava
Info kogumine/lapse arengu jälgimine rühmas	Õpetaja tutvub last puudutava infoga Eliis.ee keskkonnas ja vanema poolt täidetud ankeediga Vaatlused/vaatluspäevik vastavalt vaatlusplaanile Vestlused vanemaga/lapsega	August-september Uued lapsed kahe nädala jooksul/ühe kuu jooksul
Lapse arengu hindamine	Arengu hindamise mäng Laste arengutaseme määramine värvisüsteemi alusel (roheline, kollane, punane). Kokkuvõtte koostamine juhtkonnale.	August-september, uued lapsed kahe nädala jooksul/ühe kuu jooksul 30. september
Dokumenteerimine	Vaatlused, tähelepanekud ja juhtumikirjeldused dokumenteeritakse ja kogutakse kokku lapse arengumappi	Ühe kuu jooksul
Teavitamine	Saadud info jagamine: - Lapsevanemaga	September

	- HEVKO-ga (jagab infot juhtkonnale, erialaspetsialistidele) Eliis.ee keskkonda pannakse üles tabel - roheline, kollane, punane arengutase Vestlus- punane arengutase, vestlusele kaasatakse ka HEVKO	
Erialaspetsialistide tasand (logopeed, eripedagoog, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja)		
	Tegevused	Ajakava
Lapse arengu hindamine	Eripedagoog ja logopeed hindavad kõikide uute laste arengut Kõnearengu test (logopeed) Strebeleva test (eripedagoog)	August-september või lasteaeda saabumisel kahe nädala jooksul/ühe kuu jooksul
Info kogumine	Vaatlused rühma keskkonnas	Ühe kuu jooksul
Juhtkonna tasand + HEVKO		
	Tegevused	Ajakava
Lisadokumentide jm info jagamine lapse kohta enne lasteaeda tulekut	Tutvumispäeval või ümarlaual vanemate informeerimine sellest, mis on kaasav haridus ja mida tähendab hariduslik erivajadus	Juuni või august-september
Info kogumine	Eliis.ee keskkonnas lapse ankeet (lisainfoga tutvumine)	August-september

PLANEERIMINE		
Erivajaduse hindamine, täpsem vajaduste väljaselgitamine, nõustamine		
Lapsevanema tasand		
	Tegevused	Ajakava
Koostöö lasteaiaiga	Koostöö rühma personali ja erialaspetsialistidega (IAK-ga tutvumine, käitumise tugikavaga tutvumine, kokkulepete sõlmimine) Vestlustel osalemine (perevestlus rühma õpetajatega, vajaduspõhine vestlus eripedagoogi ja logopeediga, vestlused HEVKO-ga)	Pidev November/kokkuleppel
Koostöö teiste asutustega	Vajadusel koos lapsega spetsialistide külastus: Perearst Hariduse Tugiteenuste Keskus Rajaleidja Keskus Tartu Herbert Masingu kooli Kompetentsikeskus Tartu Lasteaed Pääsupesa kompetentsikeskus Tartu Rõõmumaa lasteaia kompetentsikeskus Tagasiside rühma õpetajatele ja lasteaia HEVKO-le.	Kokkuleppel Pärast spetsialisti külastust
Rühma tasand		
	Tegevused	Ajakava
HEV-lapse	Ümarlauad toimuvad kõikide rühmadega (osalevad:	Oktoober

ümarlaud	rühma meeskond, erialaspetsialistid, HEVKO)	
Tegevuste planeerimine	IAK Käitumise tugikava Metoodikad (oskuste õpe, vaikuseminutid jne)	Oktoober
Täiendav juhtumipõhine ümarlaud	Juhtumi analüüs Edasine tegevus, eesmärkide seadmine	Vastavalt vajadusele
Erialaspetsialisti tasand (logopeed, eripedagoog, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja)		
	Tegevused	Ajakava
HEV-lapse ümarlaud	Ümarlauad toimuvad kõikide rühmadega (osalevad: rühma meeskond, erialaspetsialistid, HEVKO)	Oktoober
Täiendav juhtumipõhine ümarlaud	Juhtumianalüüs Edasine tegevus, eesmärkide seadmine	Vastavalt vajadusele
Tegevuste planeerimine	Raviplaani või teraapiaplaani koostamine (kordade arv nädalas, eesmärgid).	August-september või lasteaeda saabumisel kahe nädala jooksul/ühe kuu jooksul
Koostöö perega	Kohtumine ja vestlus lapsevanemaga lapse ravile või teraapiasse võtmiseks. Sõlmib lapsevanemaga kirjaliku kokkuleppe teenuse osutamiseks Eliis.ee keskkonnas. Laps ei vaja tugiteenuseid- märgitakse eliis.ee keskkonda, rühmapäevikusse.	August-september
Juhtkonna tasand + HEVKO		
	Tegevused	Ajakava
HEV-lapse ümarlaud	HEVKO kutsub kokku kõik vajalikud osapooled ja lepib kokku aja	Oktoober
Täiendav juhtumipõhine ümarlaud	HEVKO kutsub kokku kõik vajalikud osapooled ja lepib kokku aja	Vastavalt vajadusele
Tegevuskava koostamine	HEVKO koostab lapse arengu toetamiseks tegevuskava: - otsustab/lepib kokku, milliseid tugiteenuseid laps lasteaias saab - lepib rühmaga kokku, milliseid meetodeid rühmas kasutatakse	Oktoober
Tugiisik	Lapsevanema nõusoleku küsimine tugiisiku rakendamiseks rühmas Taotlus tugiisiku ametikoha loomiseks Töötaja leidmine	-
Vajadusel rühma töö ümber korraldamine	Tööajakava koostamine, muutmine Tõhustatud toe või eritoe tagamine.	Esimesel võimalusel

Koostöö teiste asutustega	Vajadusel spetsialistide kaasamine väljaspoolt lasteaeda: Hariduse Tugiteenuste Keskus Rajaleidja Keskus Tartu Herbert Masingu kooli Kompetentsikeskus Tartu Lasteaed Pääsupesa kompetentsikeskus Tartu Rõõmumaa lasteaia kompetentsikeskus	-
---------------------------	--	---

SEKKUMINE		
Lapse arengu tasemele vastav õpetus, teenustega sidumine		
Lapsevanema tasand		
	Tegevused	Ajakava
Lasteaia ja kodu koostöö	Soovitatud tegevused lapsega kodus (sh logopeedilised harjutused)	-
Tugiteenused väljaspoolt lasteaeda	Näiteks: logopeed, eripedagoog, ujumine, füsioteraapia	Kordade arvu määrab erialaspetsialist või määratakse see vastavalt rehabilitatsiooniplaanile
Rühma tasand		
	Tegevused	Ajakava
Tegevuste rakendamine	Individuaalsed tegevused Tegevuste jõukohastamine Rühma keskkonna kohandamine Last uurinud spetsialistide ja/või nõustamiskomisjoni soovitude järgimine Tõhustatud toe ja eritoe tagamine Lapsevanema nõustamine	Pidev
Juhtumi käsitlemine LP-töörühmas	LP-töörühmas valitud meetodite järjepidev rakendamine	Pidev
Enesetäiendamine	Täiendkoolitused Iseseisev enesetäiendamine	Vastavalt koolitusplaanile Pidev
Laste kaasamine	Vestlus rühma lastega Erivajadusega kaaslasesse positiivse hoiaku kujundamine	Pidev
Koostöö perega	Selgitus, teavitus, positiivse hoiaku kujundamine	Pidev
Erialaspetsialisti tasand (logopeed, eripedagoog, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja)		
	Tegevused	Ajakava
Tegevuskava rakendamine	1. Vajadusel viia läbi muusika- ja liikumistegevused individuaalselt 2. Individuaalsed või grupitegevused logopeedi	Pidev

	ja/või eripedagoogi juures 3. Osalemine tegevuste ja keskkonna kohandamise protsessis	
Juhtumi käsitlemine LP töörühmas	LP-töörühma tegevuses osalemine/enne erialaspetsialistidele suunamist on juhtumiga tegeletud lasteaia LP-töörühmas	Pidev
Pere kaasamine, nõustamine	Nõustamine ja soovituselapsevanemale (nt logopeedilised harjutused)	Pidev
Rühma personali nõustamine	Sobivate sekkumismeetodite soovimine ja nende rakendamise õpetamine/nõustamine	Vastavalt vajadusele
Nõustamine	Rühma meeskonna ja tugiisiku nõustamine, juhendamine	Oktoober-november, vajadusel läbivalt õppeaasta jooksul
Töö nähtavaks tegemine	Logopeed ja eripedagoog tutvustavad esimesel vanemate ümarlaul end ja oma tööd	Uute laste esimesel rühma ümarlaul
Juhtkonna tasand + HEVKO		
	Tegevused	Ajakava
Vanemate kaasamine	Ümarlaud- rühma teiste vanemate informeerimine erituge vajavast lapsest.	-
Vajadusel väljastpoolt maja spetsialistide kaasamine	Rühma vaatlused Rühma meeskonna ja erialaspetsialistide nõustamine juhtumipõhiselt	-
Enesetäienduse/koolituste võimaldamine	Otsib ja võimaldab koolitusi juhtumipõhiselt	-
Koostöö teiste asutustega	Vajadusel kohaliku Lastekaitse teenistuse teavitamine (lapsevanema/lapsevanemate poolt abita jäänud või hädaohtu sattunud lapsest teavitamine)	-
Töö nähtavaks tegemine	HEVKO tutvustab esimesel vanemate ümarlaul end ja oma tööd	Uute laste esimesel rühma ümarlaul

MONITOORING		
Rakendamise jälgimine, kontroll		
Lapsevanema tasand		
	Tegevused	Ajakava
Lapse tegevuskava	IAK kokkuvõtte, uued eesmärgid (tutvumine)	Jaanuar
Koostöö rühmaga	Vajadusel vahekokkuvõtte vestlus/ jooksev vestlus, tagasiside IAK-st	Jaanuar-veebuar
Rühma tasand		
	Tegevused	Ajakava
Vahekokkuvõtte	HEV-lapse ümarlaud ja/või juhtumipõhine ümarlaud	Jaanuar
Tegevuste planeerimine	IAK/käitumise tugikava üle vaatamine, uute eesmärkide seadmine (Eliis.ee keskkonnas)	Jaanuar
Erialaspetsialisti tasand (logopeed, eripedagoog, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja)		
	Tegevused	Ajakava

Vahekokkuvõte	HEV-lapse ümarlaud ja/või juhtumipõhine ümarlaud	Jaanuar
Tegevuste planeerimine	Aitab koostada: IAK Käitumise tugikava Oskuste õppe kava üle vaatamine Uute eesmärkide seadmise protsessis osalemine	Jaanuar
Juhtkonna tasand + HEVKO		
	Tegevused	Ajakava
Vahekokkuvõte	HEVKO osaleb HEV-lapse ümarlauas ja/või juhtumipõhises ümarlauas	Jaanuar

HINDAMINE JA LÕPETAMINE		
Lapsevanema tasand		
	Tegevused	Ajakava
Laps lahkub lasteaiast	Viib arengumapi teise lasteaeda	-
Koolipikendus	Taotluse esitamine ARNO keskkonnas.	Võimaluse korral enne 15. märtsi
Kooli valik	Rajaleidja - nõustamine	Õppeaasta esimene poolaasta
Koolivalmiduskaart	Nõustumine/tutvumine	Aprill
Rühma tasand		
	Tegevused	Ajakava
Laps lõpetab lasteaia/laps lahkub lasteaiast	Lapse arengumapp antakse lapsele koju kaasa/lapse arengumapp liigub koos lapsega teise lasteaeda	Üks nädal enne lasteaiakoha lõpetamist
Koolipikendus	Joonistustest Iseloomustuse koostamine	Vastavalt vajadusele
Erialaspetsialisti tasand (logopeed, eripedagoog, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja)		
	Tegevused	Ajakava
Laps ei vaja enam tugiteenuseid	Lapsevanema teavitamine Koostab kokkuvõtte lapse arengumappi	Esimesel võimalusel pärast otsuse langetamist, eelistatud kontaktsuhtlus
Laps lõpetab lasteaia	Koolivalmiduskaardis erialaspetsialisti osa täitmine	Märts-aprill
Juhtkonna tasand + HEVKO		
	Tegevused	Ajakava
Laps lõpetab lasteaia	HEVKO võtab lapsevanema nõusolekul ühendust kooliga, tagamaks lapse sujuvam üleminek lasteaiast kooli	Aprill-mai
Laps lahkub lasteaiast	HEVKO võtab lapsevanema nõusolekul ühendust uue lasteaiaga, tagamaks lapse sujuvam kohanemine uues	-

Tartu Lasteaed Lotte õppekava

	lasteaias	
Koolipikendus	HEVKO vaatab iseloomustuse üle, allkirjastab ja edastab lapsevanemale	-
Juhtumi arhiveerimine	HEVKO kogutud dokumentide arhiveerimine.	Pärast lapse lahkumist lasteaiast

LISA 4. Tartu Lasteaed Lotte huvitegevuse korraldamise põhimõtted

- Lisaks rühma tegevustele võimaldab lasteaed lastele huvitegevust, mis toetab laste liikumisaktiivsust, varajast võõrkeeleõpet, arendab laste digipädevust ja toetab nende loovuse arengut.
- Ühel õppeaastal on valikus **vähemalt kolm huviringi 5-7aastastele lastele, võimalusel üks huviring 3-4aastastele lastele**. Huviringide avamisel arvestatakse laste vanust ja huvi, ringide täituvust, tegevusi, mis on lasteaiale südamelähedased ning võimalusel ka vanemate erisoove. **Lapsevanem saab pakutavast valikust lapsele lasteaias valida maksimaalselt kaks huviringi.**
- Huviringid toimuvad üldjuhul pärast lõunast puhkepausi lasteaiia lahtioleku ajal. Huvitegevuses osalemiseks lapse päevakava lasteaias ei muudeta.
- Huvitegevust viiakse läbi lasteaiia saalis, loovustoas, muusikatoas ja õuealal. Huviringide eest tasub lapsevanem eraldi esitatud arve alusel otse huviringi läbiviivale ettevõttele.
- Huviringid moodustatakse üldjuhul rühmapõhiselt, erandit rakendatakse liitrühma lastele. Huviringi maksimaalne täituvus on 12, suurema laste arvu korral peab huvitegevuse korraldaja võimaldama lisainimese tegevust läbi viima.
- Kui huviringi läbiviimise aeg langeb laste õhtusele õueajale, siis rühma teised lapsed lähevad koos õpetajaga õue. **Kui huviring lõppeb pärast õpetaja abi tööaja lõppu (kolmel nooremal rühmal kl 16.45 ja kolmel vanemal rühmal kl 17.00), siis lapsevanem tuleb lapsele huviringi lõppemise ajaks vastu ja huviringi juhendaja ei tohi lahkuda enne kõikide laste üleandmist.** Huviringis osalevate laste vanemad peavad arvestama, et lapsed võivad olla pärast huviringi higised, kuid nad ei jää ilma täiskasvanuta rühma, vaid liituvad teistega õuealal (eeldusel, et huviring on saanud läbi ajal, mil õpetaja abi veel töö on ning saab abistada lapsi riietumisel).
- Huviringi juhendaja vastutab, et ringitegevuse lõppemisel on ruum korrastatud, vahendid oma kohtadele asetatud ja valgustus kustutatud. Samuti vastutab ta selle eest, et lasteaiia välisuks jää lahkudes suletuks.
- Huviringi juhendaja teavitab ise lapsevanemat, rühma õpetajat ja õppejuhti, kui huvitegevus jääb mingil põhjusel ära (nt juhendaja haigestub). Koostöös õppejuhiga leitakse tegevuse asenduseks sobiv aeg ning ka sellest teavitab ringijuhendaja ise nii lapsevanemaid kui õpetajaid.
- Huviringi juhendaja võtab lapsed rühmast ning toob ka ise rühma tagasi.